
Projekční činnost (dendrologické průzkumy, náhradní výsadby, osazovací plány, realizační dokumentace), realizace sadových úprav, údržba, poradenství

Předpis ke správné údržbě díla po předání

OŠETŘOVÁNÍ ZELENĚ V NÁDOBÁCH A NA KONSTRUKCÍCH

Osázení nádob a konstrukcí bylo provedeno takovými rostlinami, u kterých byl předpoklad, že budou toto prostředí snášet. Údržba výsadeb obsahuje zejména zálivku, pleť, hnojení a občasnou úpravu vysazených rostlin. Doporučujeme nejméně jednou ročně odbornou prohlídku a ošetření rostlin.

Zeleň v nádobách a na konstrukcích vyžaduje poněkud odlišnou údržbu oproti zeleni na rostlém terénu.

V zásadě rozlišujeme dva hlavní způsoby ozelenění v nádobách a na konstrukcích a to:

1. Zeleň extenzivní

Zeleň na velmi tenké vrstvě substrátu (maximálně 10 cm) s účinnou drenážní vrstvou, která odvádí přebytečnou vodu a zabraňuje i krátkodobému přemokření. V extenzivních výsadbách se používají výhradně suchomilné rostliny, kterým většinou pro normální vývoj dostačují atmosférické srážky.

2. Zeleň intenzivní

Intenzivní zeď na konstrukcích se blíží svým charakterem zeleni rostoucí ve volné půdě. Vrstva substrátu by měla být vždy větší než 20 cm. Čím je vrstva substrátu silnější, tím větší je sortiment rostlin, které lze pro tyto výsadby použít. Vrstva substrátu 60 cm a více umožňuje vysazovat i stromy menšího vzrůstu. Péče o intenzivní zeď na konstrukci nebo v nádobách vychází ze stejných zásad, jako péče o zeď na rostlém terénu. Rozdíl spočívá zejména v nutnosti věnovat vyšší pozornost zajišťování přiměřené vláhly a dostatku živin.

Údržba výsadeb zahrnuje zejména zálivku, pleť, hnojení, ochranu rostlin před chorobami a škůdci a občasnou úpravu vysazených rostlin. Doporučujeme nejméně jednou ročně odbornou prohlídku a ošetření rostlin.

Projekční činnost (dendrologické průzkumy, náhradní výsadby, osazovací plány, realizační dokumentace), realizace sadových úprav, údržba, poradenství

Ad 1 Zeleň extenzivní

Extenzivní zeleň se zakládá obvykle na místech, kde není možné vytvořit podmínky pro založení intenzivní zeleně. Jedná se obvykle o střešní zahrady s velmi malou vrstvou vegetačního substrátu a často i na místech obtížně přístupných pro provádění údržby. Proto se extenzivní zeleň zakládá tak, aby nevyžadovala častou a náročnou údržbu. Zejména v prvních letech po založení je však i o extenzivní zeleň pečovat a zajistit tak její úspěšnou existenci.

Základní podmínkou pro růst každé rostliny je vedle tepla a světla zajištění potřebné vláhy a živin. Tepelné a světelné podmínky jsou dány stanovištěm a tomu je přizpůsoben sortiment vysazených rostlin. Údržbou je možno ovlivnit zejména zásobování rostlin vodou a živinami.

Zálivka

Zapojená extenzivní zeleň nevyžaduje nutně celoroční dodatečnou zálivku. Přesto i v tomto případě je občasná zálivka v době extrémních veder a dlouhého období bez srážek nutná.

Extenzivní zahrady jsou zakládány obvykle tak, aby nevyžadovaly dodatečnou celoroční zálivku. Pro výsadbu jsou použity suchomilné rostliny s minimálními nároky na vláhu. Těmto rostlinám většinou pro růst stačí běžné atmosférické srážky a kratší suché období jim nevadí. Je však třeba počítat s tím, že od výsadby do dobrého zakořenění (to je v případě kvalitní péče přibližně po dobu jednoho roku po výsadbě) je nutné v době nedostatku atmosférických srážek zajistit rostlinám dodatečnou závlahu. Potřeba zavlažit rostliny může nastat i později v době dlouhotrvajícího sucha a tepla, protože vegetační podmínky na střešní zahradě jsou poněkud odlišné od podmínek na přírodních stanovištích těchto rostlin. Obecně však platí, že pro suchomilné rostliny představuje větší nebezpečí poškození nadbytek vláhy, než její nedostatek. Proto je nezbytně nutné udržovat v bezvadném stavu drenáže a celý odvodňovací systém. Dále je nutné zajistit průběžnou kontrolu odvodnění tak, aby nedošlo zatopení rostlin ani jejich kořenů vodou. Jednorázové zaplavení rostlin po dobu delší než 24 hodin vede k jejich poškození a může způsobit i jejich uhynutí. Obdobný efekt má i časté nebo déle trvající zamokření substrátu, které kromě toho vede k nežádoucímu překyselení substrátu. Pokud se zjistí závada v odvodnění vegetačního substrátu, je potřeba přijmout okamžitě opatření, kterým se závada odstraní.

Vzhledem k tomu, že posouzení vláhových poměrů vyžaduje odborné znalosti, doporučujeme svěřit péči o extenzivní zeleň odborně způsobilé osobě.

Pokud se část výsadeb nachází ve srážkovém stínu (např. od budovy), je potřeba takovou část zalévat manuálně (tedy například i v období dešťů), jinak dojde oslabení rostlin, žloutnutí, sesychání a až úplnému úhynu.

Hnojení

Při založení střešních zahrad byl použit vhodný vegetační substrát vhodný pro růst a zdravý vývoj rostlin. Na extenzivních střeších nedoporučujeme nadměrné doplňování živin z důvodu vytváření podmínek pro růst náletových rostlin. Případnou potřebu doplnění živin musí vždy posoudit odborník. Do doby plného zapojení rostlin však přesto za účelem rychlého zapojení porostu doporučujeme přihnojení dlouhodobých hnojivem a 2-3x za vegetační období nad to ještě hnojivem typu NPK či Cererit, a to i za cenu vyššího zaplevelování. Rostliny rychleji narostou, sníží se tak odvívání substrátu, vytvoří se mikroklima, zapojením sníží zaplevelenost

Předpisy ke správné údržbě díla po předání

Projekční činnost (dendrologické průzkumy, náhradní výsadby, osazovací plány, realizační dokumentace), realizace sadových úprav, údržba, poradenství

v dalších letech, rostliny více zakoření a jsou tak obecně odolnější (suchu, mrazu, chorobám a škůdcům).

Pletí

Kromě výše uvedených zásad péče o extenzivní zeleň je nutné zejména v prvních letech po výsadbě udržet plochy v bezplevelném stavu. V závislosti na způsobu založení výsadeb je větší či menší část ploch bez rostlin. Prázdná místa zarostou postupně výběžky vysazených rostlin a omezí tak možnost růstu plevelů. Do té doby je nutné zajistit pravidelné pletí střešních zahrad. Zvláště důležité je pletí extenzivní zeleně založené výsevem řízků sukulentních rostlin. V tomto případě musí provádět pletí alespoň v počátečním období odborník. Pletí je možno postupně v závislosti na zapojování porostu omezovat.

Choroby a škůdci

Extenzivní zeleň nebývá napadána škůdci a chorobami. Přesto je třeba zajistit alespoň občasný odborný dohled nad stavem rostlin, aby nedošlo k poškození porostů působením chorob nebo škůdců.

Doplňování substrátu

Na střeších působí oproti rostlému terénu větší saní větru, které má za následek postupné odvívání substrátu. Aby se toto minimalizovalo, je třeba, aby rostliny povrch střechy co nejdříve porostly. Toto lze urychlit kvalitní údržbou. Zanedbání údržby může vést ke škodám převyšující nákladově náklady na kvalitní údržbu. Je třeba alespoň 2x ročně (ideálně na jaře a na podzim) kontrolovat výšku substrátu a doplňovat jej na původní realizační mocnost.

Suchý hydroosev

V případě fixace osiva či řízků rostlin suchým hydroosevem je třeba počítat s potřebou pravidelného obnovování hydroosevu, a to v průměru jedenkrát za měsíc (dle klimatických podmínek).

Projekční činnost (dendrologické průzkumy, náhradní výsadby, osazovací plány, realizační dokumentace), realizace sadových úprav, údržba, poradenství

Ad 2 Zeleň intenzivní

Zálivka

Rostliny vysazené ve vegetačních nádobách, intenzivní výsadby a trávníky na konstrukcích vyžadují pravidelnou zálivku. Pokud jsou rostliny vysazeny v konstrukcích, musí mít zajištěn odtok přebytečné vody, aby nedošlo k přemokření a následnému úhynu rostlin. Do nádob se nevysazují rostliny vyžadující vysokou vlhkost půdy. Přesto nelze v žádném případě ponechat tyto výsadby bez zálivky. Atmosférické srážky jsou téměř vždy nedostatečné. Zálivku je třeba zajistit tak, aby půda nebyla přemokřená ani přeschlá. Množství vody a interval mezi zálivkami je třeba přizpůsobit velikosti nádoby/konstrukce a stanovišti. Ve zvláště nepříznivých podmínkách (malé nádoby, oslunění) může být nutná denní zálivka. Při větším rozsahu výsadeb na konstrukcích je účelná instalace závlahového systému

Pokud se část výsadeb nachází ve srážkovém stínu (např. od budovy), je potřeba takovou část zalévat i v období dešťů, jinak dojde oslabení rostlin, žloutnutí, sesychání a až úplnému úhynu.

Hnojení

Hnojení rostlin v nádobách a na konstrukcích je složitější, než u rostlin ve volné půdě. Snadno může dojít k přehnojení a poškození rostlin. Hnojení doporučujeme přenechat odborníkovi. Pokud se rozhodnete přihnojovat sami, postupujte podle návodu výrobce hnojiva. Nejvhodnější jsou v tomto případě hnojiva aplikovaná v zálivce, případně tabletová hnojiva. Přihnojování extenzivních výsadeb není v prvních letech po výsadbě nutné. Doplnění živin v dalších letech je třeba konzultovat s odborníkem. Zásadně nedoporučujeme přihnojovat extenzivní výsadby bez porady s odborníkem. Nevhodné přihnojení může rostliny nenávratně poškodit nebo i zničit.

Pletí

Výsadby je třeba udržovat v bezplevelném stavu. Pletí je výhradně mechanické. Chemická likvidace plevelů není možná. Výjimkou jsou trávníky, kde je možné použít selektivní herbicidy. Aplikaci selektivních herbicidů v trávníku však vyžaduje velkou přesnost a zkušenosti. Proto by ji měl provádět zásadně odborník.

Výsadby opatřené vrstvou mulčovací textilie mají minimální nároky na pletí.

Úprava rostlin

Výsadby v nádobách a na konstrukcích mají podstatně menší přírůstky proti rostlinám pěstovaným ve volné půdě. Proto je případný řez nebo tvarování rostlin rozsahem menší. Protože se však do nádob z důvodu rozšíření sortimentu používají často i vzrůstnější keře, bývá nutné tyto rostliny každoročně zastříhat. Tyto práce by měl provádět odborník

Zimní opatření

Rostliny v nádobách je třeba zalévat i v zimě, a to zejména jehličnany a stálezelené listnáče. Pokud byly vysazeny rostliny citlivé na mráz, je nutné jejich zazimování (zakrytí chvojím apod.).

Předpisy ke správné údržbě díla po předání

Projekční činnost (dendrologické průzkumy, náhradní výsadby, osazovací plány, realizační dokumentace), realizace sadových úprav, údržba, poradenství

Dále platí jen u nádob dodaných naší firmou: Do nádob byly do vrstvy substrátu vloženy předměty, které absorbují tlak vznikající rozpínání zmrzlé půdy. Tyto předměty nesmí být z nádob odstraněny, jinak nemůžeme zaručit, že se nádoba mrazem nepoškodí.

Závěr

Výsadby v nádobách a na konstrukcích jsou vždy náročnější na údržbu než běžné výsadby ve volné půdě. Vzhledem k tomu, že tyto rostliny mají většinou horší podmínky pro svůj růst a vývoj, jsou náchylnější k napadení chorobami a škůdci. Z tohoto důvodu považujeme alespoň občasnou prohlídku výsadeb odborníkem za nutnou. Zvláštní pozornost doporučujeme věnovat zálivce, protože většina problémů těchto výsadeb je způsobena nedostatečnou, nebo naopak nadměrnou zálivkou. Pokud se u výsadeb projevují příznaky poškození rostlin/žloutnutí, zasychání apod.), kontaktujte ihned naši firmu.

Autoři textu: Ing. František Kmoníček, Ing. Barbora Grygová

Určeno výhradně zákazníkům firmy EKOLIA - zahradnická společnost s.r.o.

- všechna práva vyhrazena

EKOLIA - zahradnická společnost s.r.o.